

Katariina Lehtimäki, Harri-Pekka Korhonen

5.10.2021

VALTIOVARAINMINISTERIÖvaltiovarainministerio@vm.fiessi.taavitsainen@gov.fi**FORTUM OYJ:N LAUSUNTO VALTIOVARAINMINISTERIÖN LUONNOKSEEN
HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE ENERGIAPEROTUSTA KOSKEVAN
LAINSÄÄDÄNNÖN MUUTTAMISEKSI (HANKE VM024:00/2021)**

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto kyseisessä asiassa huolimatta poikkeuksellisen nopeasta aikataulusta, koska tavoitteena on saada ehdotetut muutokset voimaan jo 1.1.2022 lukien ja EU-notifikaation osalta muutoin mahdollisimman pian.

Toivomme, että kaukolämmön sähköistämistä tukevat lakimuutokset voidaan tarvittaessa toteuttaa nopeammalla aikataululla kuin biokaasua koskevat muutokset. Näin varmistettaisiin, että Espoossa harkinnassa olevaa, sähköistämiseen perustuvaa merkittävää investointiohjelmaa voidaan edistää mahdollisimman tehokkaasti.

Kaukolämmön sähköistymisen edistäminen

Kannatamme pääosin VM:n ehdottamia muutoksia koskien sähkön käyttöä kaukolämmityksessä siirryttäessä polttoon perustuvasta tuotannosta kohti hiilineutraaliutta. Koska kaukolämmön tuotannon ja jakelun sähköistämiseen liittyvät teknologiset ratkaisut kehittyvät jatkuvasti toivomme, että tällaisten uusien teknologioiden huomioiminen sähkön käytön verotuksessa myös jatkossa voidaan toteuttaa joustavasti ja mahdollisimman nopeasti.

Mielestämme sähköveroluokkaan II siirrettäväksi ehdotetut lämpöpumppujen, sähkökattiloiden ja geotermisen lämpölaitoksen kiertovesipumppujen määritelmät ja rajaukset ovat pääosin perusteltuja ja ehdotetut muutokset kannatettavia.

Ehdottaisimme kuitenkin muutamia tarkennuksia mm. määritelmiin:

- Kaukokylmän osalta ehdottaisimme, että myös lakiin otettaisiin määritelmä myös kaukokylmälle esimerkiksi kaukokylmäverkon määritelmän avulla.
- Jotta veroalennuksen hallinnollinen taakka esimerkiksi mittaroinnin ja raportoinnin osalta säilyisi tarkoituksenmukaisena ja hallittavana, hallituksen esityksen perusteluosassa olisi syytä tarkentaa, että tarkoituksena on huomioida vain merkittävästi kaukolämpöverkon toimintaa tukevat kohteet eikä vain näennäisesti verkkoon kytkettyjä kohteita
- Pidämme perusteltuna 1 MW:n tehorajasta muille kuin kaukolämpöverkkoon kytketyille ja sille merkittävästi lämpöä tuottaville lämpöpumpuille.
- Kilpiteho on arviomme mukaan yksinkertainen ja riittävän selkeä tapa määrittää, mikä on teollisen mittakaavan lämpöpumppu. Muussa tapauksessa jouduttaisiin määrittelemään kulloisetkin olosuhteet esim. onko lämmityskausi vai ei tai mikä on ulkolämpötila mittaushetkellä.

5.10.2021

- Ehdotamme myös kaikkien kaukolämpöverkossa käytettävien kiertovesipumppujen käyttämän sähkön siirtämistä sähköveroluokkaan II. Jotta lämpöpumppulämpöjä ja hukkalämpöjä voidaan hyödyntää nykyistä tehokkaammin, kaukolämpöverkossa siirrettävän veden lämpötilaa tulisi laskea nykyisestä. Kun lämpötilaa lasketaan, vettä täytyy pumpata enemmän saman energiamäärän siirtämiseksi. Käynnissä olevaa siirtymää kohti matalampia lämpötilatasoja nopeuttaisi, jos kaikki kaukolämpöverkossa olevien kiertovesipumppujen sähkön siirrettäisiin sähköveroluokkaan II. Tämä myös edesauttaisi sähkönkäytön ja kaukolämpöjärjestelmän optimointia kokonaisuutena.

Konesaleja koskevat rajaukset

Konesalien nykyinen ja luonnoksen mukainen määritelmä jättää ulkopuolelle yritykset, joilla on suuria konesaleja, mutta joiden pääasiallinen toimiala on jokin muu kuin tietopalvelutoiminta, esimerkiksi verkkokauppaa tai tietoliikennelaitteiden valmistusta pääasiallisesti harjoittavat yritykset. Määritelmää tulisi mielestämme muuttaa niin, että se kattaisi myös tällaiset toimijat.

Lisäksi konesalin määritelmässä tulisi ottaa kantaa siihen, onko erilliset rakennukset samaa vai eri konesalia. Näkemyksemme mukaan saman elinkeinonharjoittajan samalla tai vierekkäisillä tonteilla olevat konesalirakennukset tai tilat tulisi katsoa yhdeksi konesaliksi.

Kierrätysliiketoiminnan siirtäminen veroluokkaan II

Teollisuudeksi katsottavan uusioraaka-aineen valmistuksen ja jalostuksen ja teollisuuden rinnastuvan jalostusta edeltävän jätteen tai kierrätysmateriaalin käsittelyn tulisi olla selkeästi määritelty. Määritelmässä tulee myös ottaa huomioon, että kierrätysliiketoiminta kehittyä voimakkaasti nyt ja tulevaisuudessa. Luonnoksessa oleva muotoilu ei anna riittävän selvää vastausta siihen, millaiset jätteenkäsittelytoiminnot lopulta katsottaisiin teollisuudeksi.

Lakiehdotuksessa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta (2 § ja sen perustelut) käytetty terminologia ei myöskään täysin vastaa jätelain käsitteistöä. Perusteluissa olisi ennakoitavuuden ja tulkintavarmuuden vuoksi tarpeen esimerkiksi ottaa kantaa rajautuuko teollisuudeksi katsottava toiminta tässä kontekstissa jätelain mukaiseen kierrätykseen, vai hyväksytäänkö myös jätteen prosessointi muunlaisessa hyödyntämistarkoituksessa.

Lisätietoja antaa

Fortum Oyj

Katariina Lehtimäki katariina.lehtimaki@fortum.com +358 (0)50 539 7234

Harri-Pekka Korhonen harri.korhonen@fortum.com +358 (0)50 452 9321